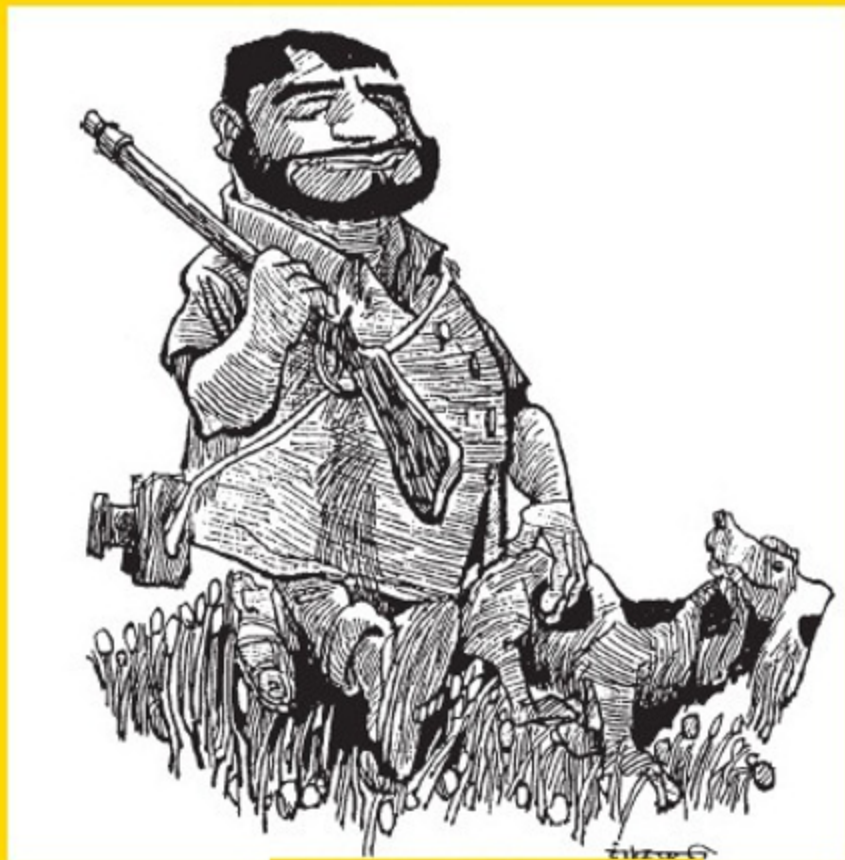

పర్యావరణ కథలు

మూలం: దివంగత పూర్ణచంద్ర తేజస్వి

అనువాదం

శాఖమూరు రామగోపాల్

పర్యావరణ కథలు

మూలం

దివంగత పూర్ణచంద్ర తేజస్వి

తెలుగు అనువాదం

శాఖమూరు

శాఖమూరు రామగోపాల్

అభిజాత్య కన్నడ-తెలుగు భాషా (అనువాద) సంశోధన కేంద్రం (రిజిస్టర్డ్)

ఇం.నెం. 5-10, రోడ్ నెం. 21, దీప్తిశ్రీనగర్, మియాపూర్ పోస్ట్

హైదరాబాద్ - 500 049. ఫోన్ : 040-65520286

పర్యావరణ కథలు

మూలం : దివంగత పూర్ణచంద్ర తేజస్వి

అనువాదం : శాఖమూరు రామగోపాల్

ఇం.నెం. 5-10, రోడ్ నెం. 21,

దీప్తిశ్రీనగర్, మియాపూర్ పోస్ట్

హైదరాబాద్ - 500 049.

ఫోన్ : 040-65520286, మొబైల్: 9052563666

© శ్రీమతి రాజేశ్వరి తేజస్వి/Translator

ధర : రూ. 100/-

ముద్రణ

xxxxxxx

డి.టి.పి.

చేగిరెడ్డి వెంకటేశ్వరరెడ్డి

సెల్: 9989253506

ప్రింటర్స్

xxxxxxx

xxxxxxx

ప్రతులకు:

శాఖమూరు రామగోపాల్

ఇం.నెం. 5-10, రోడ్ నెం. 21, దీప్తిశ్రీనగర్,

మియాపూర్ పోస్ట్, హైదరాబాద్ - 49.

ఫోన్: 04065520286, మొబైల్:9052563666

ప్రచురణ/పంపిణీదారులు:

అభిజాత్య కన్నడ - తెలుగు భాషా (అనువాద) సంశోధన కేంద్రం (రిజిస్టర్డ్)

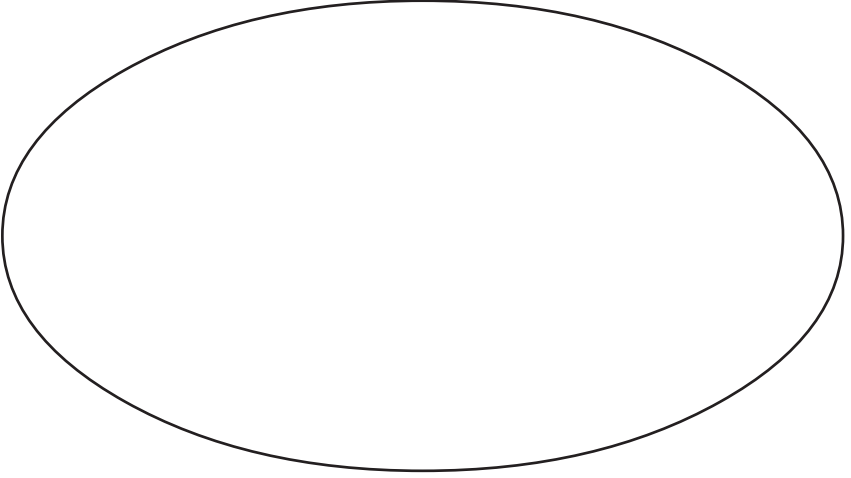
ఇం.నెం. 5-10, రోడ్ నెం. 21, దీప్తిశ్రీనగర్, మియాపూర్ పోస్ట్

అంకితం

(నిమ్మన్ను నెనెదరె ఉదయ) - మిమ్మల్ని స్మరిస్తేనే ఉదయం

(నిమ్మన్ను మరెతరె అస్తమయ) - మిమ్మల్ని మరిస్తే అస్తమయం

దివంగత పూర్ణచంద్ర తేజస్విగారికి ఈ పుస్తకం అంకితమిస్తూ...

శాఖమూరు రామగోపాల్

విషయసూచిక

1. పర్యావరణంలో నా అనుభవాల కథలు	1
2. ఉడుం	7
3. టామితో ఒకరోజు	20
4. మాస్తి మరియు బైరడు	32
5. సుస్మిత మరియు (చిన్న) పక్షిపిల్ల	49
6. వెంకడి నాదస్వరం	65
7. సబ్ కాంట్రాక్ట్ లేదా ఉప గుత్తిగ	90
8. దెయ్యంకోడి	106
9. కాళప్పగారి కోట్ర	117
10. చెఱువు ఒడ్డున	129
11. గాడ్డి	140
12. ఔషధ తీగ	154
13. సైతాన్ నుంచి ప్యారడికైన కష్టం	166
14. అవాంతరాల సీనప్ప	176
15. మాయామృగం	191

కథా సుషమ

ఈనాడు ఏ రచయిత అయినా పర్యావరణ ప్రభావం కానీ, పర్యావరణ స్పర్శగానీ లేకుండా రచనలు చేయలేడు. దివంగత పూర్ణచంద్ర తేజస్విగారు కన్నడంలో రచించిన ఈ కథల్ని కమనీయంగా తెలుగులోకి అనువదించారు శ్రీ శాఖమూరు రామగోపాల్ గారు. కథా నవలా సాహిత్యానికి కన్నడం పెట్టింది పేరు. ఒక్కొక్కరి జీవితానుభవం ఒకరకంగా ఉంటుంది. ఈ కథల్లో ఆంతరంగం పర్యావరణం, బహిరంగం కథావస్తువు.

శ్రీరామగోపాల్ గారు శ్రమించి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయంలో నిద్రాణమైన వీటిని సంపాదించి, అనువదించి తెలుగువారికి అందించారు. ఈ పదిహేను కథలు చదివితే సహజ ప్రకృతి, మానవ ప్రకృతి రెండూ మన మనఃఫలకంపై ప్రతిబింబిస్తాయి. అనువాదం అంత సులభతరమైన ప్రక్రియకాదు. ఒక విధంగా పరకాయ ప్రవేశం లాంటిది. రామగోపాల్ గారు స్వేద బిందువుల్ని అక్షరాలుగా మలచుకొని, పదేపదే మూలాన్ని మననం చేసుకొని ఈ అనువాదాన్ని తీర్చిదిద్దారు. మంచి కథలను సముచితమైన అనువాదంగా మలచినందుకు వారికి తెలుగువారి అభినందనలు అందుతాయని నా విశ్వాసం.

ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి

ప్రధానకార్యదర్శి

ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు

హైదరాబాద్

10-11-2010

హైదరాబాద్

అనువాదకుడి స్వగతం

స్వర్గీయ పూర్ణచంద్ర తేజస్విగారు రచించిన 'పరిసరద కతెగళు' అనే పుస్తకాన్ని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలోని లైబ్రరీలో చూచి, తెలుగులో 'పర్యావరణ కథలు' అనే పేరుతో అనువాదం చేసాను.

సాధారణంగా అనువాదం చేసే వ్యక్తి మూల రచయిత చేసిన కృతిని స్వీకరిస్తూ "కొట్టావకర్ణ... ఇసుగొండావ వీరభద్ర (ఇచ్చినోడు కర్ణుడు... పుచ్చుకొన్నోడు వీరభద్రుడు) అన్నట్లుగా మాతృకలో ఉన్న విషయంకు తమ పైత్యాన్ని జత చేస్తూ, స్వేచ్ఛానువాదంగా తనెంచుకొన్న లక్ష్యభాషలోకి తర్జుమా చేస్తుంటారు. అందుచేతనే కన్నడ సారస్వత లోకంలో అనువాదకరు కొలె పాతకిగళు (అనువాదకులు హత్య చేసే పాపాత్ములు)గా కన్పించుకొంటుంటారు. అనువాదం అనే పదంకు సరైన అర్థం ఏమిటంటే మూల భాషలో రచన చేసిన దానికి అనుగుణంగా వాదంను లక్ష్య భాషలో రచన చేయటమే అనువాద రచనకు సార్థకం అవుతది.

మూల భాషలో ఈ పుస్తకం 16 సార్లు పునర్ముద్రణకు నోచుకొంది గమనించిన నేను చకితుడై అనువాదం పూర్తైన పిమ్మట రెండుసార్లు తేజస్విగారు గడిపిన రైతు జీవితం (ఐదున్నర దశాబ్దాలు) మరియు కథలలోని అంశాలు వాస్తవమేనా అని భావించి నా ఇంటి (హైద్రాబాద్) నుంచి వేయి కి.మీల దూరానుండే చిక్కమగళూరులోని తాలూకా కేంద్ర పట్టణం అయిన మూడిగెరకు వెళ్ళి కథలలో ప్రస్తావించబడిన కుదురెగుండి, భూతనకాడు మరియు తేజస్విగారి ఎస్టేట్లను చూచి ఇవి నిజమైన కథలే అని వాట్నీ మీ ముందుకు తెచ్చే ప్రయత్నాన్ని చేస్తున్నాను.

నా సోదరుడి సంతానం కన్నడ భాషలోనే అభ్యసిస్తున్నందున, నేను రాయచూరుకు పలుమార్లు వెళ్ళినప్పుడు కన్నడ భాషా పుస్తకం మీద దృష్టి పెట్టగా ఈ పర్యావరణ కథలు ప్రాథమిక స్థాయినుంచి ఇంటర్వరకూ ఆయా తరగతుల విద్యార్థుల భాషానైపుణ్యంకు అనుగుణంగా పాఠ్యాంశాలుగా ఉన్నదాన్ని చూచాను.

జ్ఞానపీఠ పురస్కారం పొందిన కుప్పళ్ళి వెంకటరమణ పుట్టప్ప (కు.వెం.పు) గారి కుమారుడైన పూర్ణచంద్ర తేజస్విగారి రచనలు తండ్రి సాహిత్యాన్ని మీరినట్లుగా ఉంటవి. స్వర్ణస్తురాలైన నా మాతృమూర్తి కు.వెం.పు; తేజస్విగారి రచనలకు శ్రోతగా ఉండి, వారిరువురి రచనల్ని తెలుగులోకి తర్జుమా చేయమని పదేపదే కోరుతుండగా, ఈ నా ప్రయత్నంకు బీజంపడింది.

భూమిగె బిద్ద బీజ; ఎదెగె బిద్ద అక్షర (భూమిలో పడిన బీజం; హృదయంలో పడిన అక్షరం) ఇందల్ల... నాకె ఫలిత నీడుత్తదె (ఈరోజు గాకపోయినా... రేపెన్నడైనా ఫలితం ఇస్తుంది) అని పదే పదే ఉద్బోధిస్తుండేది రైతు మహిళైన మా మాతృమూర్తి.

తండ్రి ప్రభావం తనమీద పడకూడదన్నట్లుగా రామ మనోహర లోహియా, లోక్ నాయక్ జయప్రకాష్ నారాయణగార్ల సమాజవాద సిద్ధాంతాల ఆకర్షణకు లోబడి, కులాంతర వివాహం చేసుకొని రైతు పోరాటాలలో సక్రియ పాత్ర నిర్వహిస్తూ ఘోరారణ్యం చెంతన పొలంకొని కాఫి ఎస్టేట్ గా దాన్ని మలచి ఎక్కువశాతం తనకు హాబీలైన ఫోటోగ్రఫి, పరిసర అధ్యయనం, భూమి పుత్రుల జీవితాలు, సంగీతం, చిత్ర లేఖనం మొదలైన వాటిలో మునిగి వీలు కుదిరినప్పుడు రచనల్ని చేస్తుండేవారు.

సభలకు సన్మూలకు ఆమడ దూరంలో ఉండే తేజస్విగారు తన జీవితకాలంలో తనను చూచేందుకు వచ్చే పర్యావరణ మిత్రులతోనో, రైతు సంఘ నాయకులతోనో, సాహితి ఉపాసకులతోనే తన ఇంటివద్దే సమయాన్ని గడిపేవారు. కన్నడ భాషలో సాధికారికంగా పర్యావరణం మీద ఘనమైన రచనల్ని చేసినవారు ఇద్దరే ఇద్దరున్నారు. ఒకరేమో కోట శివరామకారంత (జ్ఞానపీఠ ప్రశస్తిని పొందినవారు)గా, మరొకరేమో తేజస్విగారుగా కన్నడనాడులో గుర్తించుకోబడినారు. డిస్కవరీ చానెల్; యానిమల్ ప్లానెట్ చానెల్... లేని ఆకాలంలోనే పర్యావరణం మీద వీరిరువురు విశిష్ట రచనల్ని చేసారు. “తనైతే పరిసర వినాశనం గమనించి, దాని రక్షణకని నడుం కట్టి ఏవేవో అధ్యయనాల్ని చేసి రచనల్ని చేసానని... అయితే తేజస్వి దట్టారణ్యం అంచున జీవించి అనుభవించి సంపాదించిన జ్ఞానాన్ని రచనల ద్వారా పాఠకులకు పంచాడని... కనుక తనకన్నా పూర్ణచంద్ర తేజస్వే సర్వశ్రేష్ఠుడని” కన్నడనాడుకు తెలియజేసారు కారంతగారు.

కొన్ని సందర్భాలలో మూలకథలోని కొన్ని పక్షుల పేర్లకు తెలుగు పేర్లు దొరకనందున యథాతథంగా మూలనామాల్నే వాడాను. ఉదాహరణకు ‘ఆకాశబగరె’ పక్షి పేరుకు తెలుగులో ఏ పేరు ఉంటదో నాకైతే తెల్వదు పాఠకులారా....! క్షమించండి; నాలోని అజ్ఞానంను!

తేజస్విగారు శ్రోతను జనమేజయబడిగా; పాఠకుణ్ణి మరో యుగంకు ఆహ్వానిస్తుండే వ్యక్తిగా భావించుకొనేవారు. స్వయంగా పుస్తకాల్ని ముద్రించి, సముచితధరకే వాల్ని పంపిణీ చేసేవారు.

మణ్ణు, హెణ్ణు, హొన్ను (మట్టి, మహిళ, బంగారం) ఈ మూడిటి మీదే జీవితకాలం రచనల్ని చేసి అమరుడైనా, జనం హృదయాలలో చిరస్థాయిగా వర్ధిల్లుతున్నారు తేజస్విగారు. భేషజం లేనివారి జీవనం మరియు గ్రామీణ భారతంలోని బడుగు జీవుల స్థితిగతుల్ని మోడ్రన్ ఇండియా జనంకు చెప్పేందుకు వారు చూపిన శ్రద్ధ, అంకితభావం ఎంతో గొప్పగా ఉన్నందున, ఈ కథా మాలికను మీముందు పుస్తకరూపేణా ఉంచుతున్నాను.

కన్నడిగులకు సాహితీపరంగా తెలుగువారిమీద చిన్నచూపు ఒకటుంది. కన్నడంలో రచయితలు వేరే వ్యాపకం లేకుండా రాసి ఘనంగా బతుకుతారని, తెలుగులో రచయితలు రాసి ఆర్థికంగా చితికి పోతారని ఒక అపప్రథ వారిలో ఉంది.

ఇంతకు ముందు నేను అనువాదం చేసిన కన్నడభాషలోని వాల్మీకి అనే గ్రంథం ఎమ్మెస్కోవారినుంచి తెలుగులోకి వచ్చింది. అనువదించిన కొన్ని కన్నడ కథలు అడపాదడపా సాక్షి, ఈవారం, పత్రిక, విపులలో ప్రకటించబడినవి. మున్ముందు పాఠకుల ఆదరణ దొరికితే మరిన్ని అనువాద పుస్తకాలు నానుంచి వచ్చేదుంది.

పుస్తకంకు ముందుమాట రాసిన పరిణిత సాహితి ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డిగారికి, డి.టి.పి. చేసిన చేగిరెడ్డి వెంకటేశ్వరరెడ్డిగారికి, ముఖచిత్రాన్ని అందించిన ఖ్యాత మూల చిత్రకారుడికి.... కృతజ్ఞతలతో

ఈ పుస్తక ముద్రణకు తోడ్పడిన నా కుటుంబ పరివారమైన వనజా రామగోపాల్ M Sc. M Phil., కుమారి దివ్యరాణి B.Tech, Value Lab, కుమారి దీపారాణి B.Tech, Accenture, కుమారి దేవకిరాణి B. Arch 5th Year. K.V.PY. Fellow ప్రోత్సాహాలనుంచి

ఇంతియే

నమస్కారాలతో

తమ విశ్వాసి

శ్రీమతి శాఖమూరు కమలాదేవి - అంజయ్యగార్ల రెండవ కుమారుడైన

శాఖమూరు రామగోపాల్, M.A.,

సెల్. నెం. 9052563666.

పర్యావరణంలో నా అనుభవాల కథలు

నేను రచించిన 'కర్వాలోని నవలలో ఒక పాత్రధారిగా కనబడే టామి అనే పేరుతో పిలువబడుతుండే కుక్క, ఒక కాలంలో నా జతగా అసాధారణమైన బుద్ధితో ఉండే వేటకుక్కగా నావెంట తిరుగుతుండేది. స్పానియల్ జాతికి చెందిన ఆ టామి చెవులు అరఅడుగు బారుగా ఉండి, దాని తల పక్కన చిన్న చేటలన్నట్లుగా వేలాడుతుండేవి. నేను కాఫి ఎస్టేట్ వేసేందుకు ఆరంభించిన మొదటి సంవత్సరంలో తుపాకిని భుజంమీద వేసుకొని రోజంతా ఆ కుక్కతో అడవిలో షికారు చేస్తుండేది ఒక దినచరిగా ఉండేదప్పుడు. చదివేదానికి (పి.ఎచ్.డి. చేసేదానికి), రాసేదానికి తిలాంజలి ఇచ్చి నిర్జనమైన ఘోరారణ్యంలో గమ్యం, గురి లేనోడిలాగ తిరుగుతుండే నన్ను చూసిన ఎంతోమంది నేను పూర్తిగా పాడైపోయానని ఆడిపోసుకొంటుండేవారు.

“ఎటువంటి తండ్రికి (కువెంపుకు) ఎటువంటి పుత్రుడు” అని మథన పడేవారు అనేకమంది ఉన్నారు. “ఈ వేటకుక్క దశనుంచే ఇతను పాడైపోయాడు” అంటూ కొంతమంది టామీని దూషించేవాళ్ళు ఉన్నారు ఆ కాలంలో.

నా చేతికి తుపాకి వచ్చే సమయంకే అడవిప్రాణు(మృగా)లన్నీ అవసాన స్థితిని పొందియున్నా, ఇప్పటి కాలంలోలాగ మరింతగా నామావశేషం అయ్యేస్థితి అప్పట్లో అదంతగా లేదులే! వన్యప్రాణుల్ని జంతు ప్రదర్శనశాలలోనో, పుస్తకాల బొమ్మలలోనో ఎక్కువ ఎక్కువగా చూసియున్న నాకు, మొదటిసారిగా ఆ మృగాలు నేను ఎస్టేట్‌గా చేసుకొన్న పొలంకు సరిహద్దుగా ఉండే అడవిలోని నిశ్చల మౌనంలో నా కాళ్ళదగ్గర ఉండే పొదలనుంచే చటాల్నే మెరుపులాగ దూకి మాయమైనప్పుడు కలిగిన అనుభవం అదెంతగానో అసాధారణంగా ఉంటుండేది. ఆ వన్యప్రాణులలోని ఈ గౌరవ్యత (వాటిపాటికి అవి) నుంచే నాకు వాటిమీద అసాధారణమైన కుతూహలంను ప్రేరేపించింది.

టామీ, నేను చేరి ఎన్నో ప్రాణుల్ని వేటాడి స్వాహా చేసియున్నా, అప్పట్లో ఆ జంతువుల సంఖ్యాబలం నుంచి వాట్ని వేటాడి తిన్నాంకదా అనే అసహనం కల్గేది కాదులే. ఈ వేట షికారునుంచే భారతదేశంలో నశించిపోతున్న వన సంపత్తు మీద నాకున్న అజ్ఞానమూ ఒక కారణంగా అయ్యి ఉండొచ్చు! మొత్తానికి ఈ షికారి(వేట)లోని పాప-పుణ్యాల్ని ఒక ప్రకృత ఉండనీయండి, ఈ షికారి వేటనుంచే నాకు అడవి గురించి, వన్యప్రాణుల గురించి నిధానంగా ఆత్మీయతను పెంపొందించేందుకు సహాయపడిందని నేను ఘంటాపథంగా చెప్పగలను. ఇప్పుడు నశించిపోయిన అడవుల నుంచి, కనుమరుగైన వన్యప్రాణుల నుంచి విలవిలలాడుతున్న పర్యావరణం (ఎన్విరాన్‌మెంట్)లోని ధరణి నాకళ్ళకు సృశానం కన్నా భయంకరంగా కనబడుతుంది. అడవుల్ని, వన్యప్రాణుల్ని సంరక్షించుకోవాలని నేను చెప్తే అది నేను తెల్సుకొన్న అనుభవసారంకన్నా ఎక్కువగా, నేను వాటితో (పర్యావరణంతో) పొందియున్న నికట సంబంధం నుంచే నా ఈ ఉద్ఘోష బయటపడుతుందిలే! అడవుల్ని నాశనం చేస్తుంటే, ఆ అడవులలో ఉండే అడవి ప్రాణులు వాటితో మమేకమై ఉన్న పరిసరం ధ్వంసమై, రహస్య, గౌరవ్య, అద్భుతాలైన నిరంతర నిధి ఒకదాన్ని మన ముందు తరాలోళ్ళకు (వారసులు) లేనట్లుగా

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/kbook.php?id=239>

* * *